

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Käyttätymistieteellinen tdk.	Laitos - Institution - Department Opettajankoulutuslaitos Luokanopettajankoulutus	
Tekijä - Författare – Author Vesterinen, Olli Antero		
Työn nimi - Arbetets titel Verkko-opetuksen arvot ja arviointi helsinkiläisten luokanopettajien näkökulmasta		
Title Values and Evaluation of Network-Based Education from the point of view of Class Teachers in Helsinki		
Oppiaine - Läroämne - Subject Kasvatustiede		
Työn laji - Arbetets art - Level Pro gradu -tutkielma	Aika - Datum - Month and year Helmikuu 2004	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 110 s. (8 liitesivua)
Tiivistelmä - Referat – Abstract <p>Tutkimuksen päätarkoitus oli hahmottaa verkko-opetuksen arvoja ja arviointia luokanopettajan näkökulmasta. Teoreettisena viitekehyksenä oli mediakasvatus ja didaktiikan käsitys opetus–opiskelu–oppimisprosessista. Didaktisena perustana käytettiin Kansasen ym. (2000) opettajan pedagogista ajattelua, Lahdeksen (1997) didaktiikan kehämallia sekä Uljensin (1997) opetus–opiskelu–oppimisprosessia. Lähtökohtana oli luokanopettajan arvioinnin kautta pohtia opetuksen, opiskelun ja oppimisen sekä tieto- ja viestintätekniikan yhtymistä koulukontekstissa. Tutkimuksen pääongelmat olivat: 1) Minkälainen oli luokanopettajan käsitys verkko-opetuksen toteuttamisesta? 2) Miten luokanopettaja arvioi verkko-opetusta? Myös ensimmäistä pääongelmaa lähestyttiin arvojen ja arvioinnin näkökulmasta.</p> <p>Menetelmänä käytettiin teemahaastattelua. Teemahaastattelun teemoja jäsennettiin Gallinin (2001) sosiokulttuurisen verkko-opetuksen arviointimallin sekä Tellan ja Mononen-Aaltosen (2001) mediakasvatuksen monitasomallin avulla. Aineistonkeruussa kahdeksan helsinkiläistä luokanopettajaa vastasivat lyhyeen kyselyyn, jonka jälkeen heitä haastateltiin välittömästi. Laadullisen aineiston analyysissä teemoiteltiin aineisto, ja tämän rinnalla rakennettiin aineistolähtöistä analyysiä. Näiden vuorovaikutuksesta syntyivät tutkimuksen johtopäätökset. Keskeisinä tuloksina tutkimuksessa nähtiin luokanopettajan verkko-opetukseen liittyvien arvojen kaksi eri näkökulmaa: (A) opetus–opiskelu–oppimismenetelmien ja -tulosten arvonäkökulma sekä (B) ns. kasvatuksellinen ja koulukulttuurin arvonäkökulma.</p> <p>Arvonäkökulmien pohjalta hahmotettiin johtopäätöksissä erilaisia tasoja luokanopettajan opetuksen, opiskelun ja oppimisen arvioinnista, kun tieto- ja viestintätekniikka on mukana prosessissa. Kaksi tasoa tarkennettiin verkko-opetuksen arvioinnin fokuksiksi, jotka olivat (1) teknologinen ja (2) tavoitteinen fokus. Teknologisessa arvioinnin fokuksessa (1) arviointia hallitsee huoli oppilaasta ihmisenä. Arviointi liittyy joko siihen, että oppilaan on opittava perustaidot tieto- ja viestintätekniikassa ja ymmärrettävä Internetin mahdollisuudet, tai siihen, että opettaja pyrkii suojelemaan lapsia Internetin uhkilta ja liialliselta altistumiselta esimerkiksi digitaalille peleille. Verkko-opetuksen tavoitteinen arvioinnin fokus (2) nojaa siihen, minkälaisia tavoitteita luokanopettaja yleisesti asettaa opetukselleen, vaikka tieto- ja viestintätekniikka ei liittyisikään prosessiin. Fokusien taustalla on myös mediakasvatuksen näkökulma tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön, jolloin keskeistä on, että opetuksen suunnittelu ja arviointi ei lähde teknologiasta käsin vaan didaktikasta ja pedagogisista arvoista. Verkko-opetuksen arvioinnin fokusten voidaan nähdä täydentävän toisiaan. Fokusien arvioinnissa voidaan puhua luokanopettajan kohdalla todellisesta mediataidosta, joka ulottuu yli ammatillisen pätevyyden aina opettajan henkilökohtaiseen kehittymisen kaareen.</p>		
Avainsanat – Nyckelord Verkko-opetus, arvot, arviointi, opetus–opiskelu–oppimisprosessi, opettajan pedagoginen ajattelu, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttö		
Keywords Network-Based Education (NBE), values, evaluation, teaching–studying–learning process, teacher’s pedagogical thinking, educational use of information and communication technologies (ICT)		
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited Käyttätymistieteellisen tiedekunnan kirjasto		
Muita tietoja - Övriga uppgifter - Additional information		